

وجود ظرفیت های خالی در صنایع

یادداشت/ [کاوه زرگران](#) - دبیر کل کانون انجمن های صنایع غذایی ایران

غذایی ایران از جمله چالش های صنعت غذاست که در سال های گذشته و در پی اعطای بیش از اندازه مجوز به بنگاه های صنعتی و بعضاً کمبود مواد اولیه و عدم بازار سازی مناسب شکل گرفته است. با فرض اینکه تولیدات کشاورزی کشور طبق برنامه ششم توسعه اقتصادی به ۱۵۰ میلیون تن برسد، تنها ۹۶ میلیون تن آن آماده فرآوری خواهد بود که با توجه به ظرفیت بیش از ۱۵۰ میلیون تن فرآوری موجود در صنایع تبدیلی ایران و بیش از دو برابر آن طرح های در حال اجرا به طور کلی نیازی به ایجاد واحدهای جدید در این حوزه مگر با شرایط خاص نیست، چراکه ظرفیت فرآوری در صنایع تبدیلی ایران در حال حاضر چیزی در حدود دو برابر تولید واقعی در این واحدهاست. وجود ظرفیت های خالی در بنگاه های صنعتی بهره وری این بنگاه ها را کاهش داده و بر توان تولیدی و صادراتی و در نتیجه رقابت پذیری آنها در سال های گذشته تاثیر بسزایی داشته است. کارخانجات آرد ایران یکی از نمونه های بارز وجود ظرفیت های خالی در صنایع غذایی

است، صنایعی که با جود مزیت های بسیار ارزشمندی چون همسایگی با کشورهای واردکننده مواد غذایی به علت کمبود مواد اولیه تولیدی با کاهش تولید و بهره وری مواجه هستند و قادر به افزایش سهم بازار خود در عراق که بزرگترین واردکننده آرد در دنیا محسوب می شود، نبوده اند. کارخانجات آردسازی ایران در حال حاضر ظرفیت فرآوری حدود ۲۴ میلیون تن را دارا هستند در حالی که با نصف این میزان و تنها حدود ۱۲ میلیون تن به تولید ادامه می دهند. خوشبختانه در روزهای گذشته شاهد امضای تفاهمنامه خرید گندم میان سه کشور ایران، روسیه و قزاقستان توسط وزارتخانه های کشاورزی سه کشور با هدف گسترش صادرات آرد ایران و همچنین موافقت روسیه برای ایجاد خط اعتباری برای کارخانجات آرد ایران جهت خریداری گندم بودیم، اتفاقی که می تواند با افزایش میزان تولید و بهره وری این کارخانجات زمینه را برای گسترش صادرات، ارز آوری و ایجاد اشتغال صنعت غذای ایران فراهم کند.

نگاهی به پیشینه کشورهای که توانسته اند صادرات محصولات غذایی را به طور چشمگیری افزایش دهند نشان دهنده آن است که افزایش رقابت پذیری این کشورها در سایه تمرکز بر افزایش بهره وری صورت گرفته است، کشورهای که توانسته اند عواملی چون عدم ثبات قوانین، بوروکراسی های اداری، تورم و فساد را به حداقل رسانده و شناخت و ارزیابی خود از رقبا را به حداکثر میزان ممکن برسانند.